

VILJELYOHJEET

Daaliat

Daalioiden kasvattaminen ei ole vaikeaa, kun muistaa muutaman perusasian. Daaliat rakastavat lämpöä, säännöllistä kastelua ja ravinteita. Olethan tarkkana myös oikean säilytyksen kanssa, sillä on olennainen merkitys kasvin hyvinvointiin kasvukaudella. Katso ohjeet alla.

Daalioita voi esikasvattaa tai istuttaa suoraan kasvupaikalle ilman ja maan lämmentyä. Esikasvatetut daaliat kukkivat aiemmin. Daaliat kasvavat parhaiten +15-25 asteen lämpötilassa. Ne ovat hyvin arkoja hallalle. Sopivat ilmat daalioiden ulos siirtämiseen kokonaan on noin kesäkuun puolenvälin jälkeen tai kun yöpakkaset ovat ohi.

Esikasvatus

Esikasvatuksen voi aloittaa noin kuukausi ennen istuttamista ulos. Istuta daaliat ruukkuun tai muuhun mieleiseen astiaan. Varaa jokaiselle juurakolle reilusti tilaa. Istutusastia yhdelle juurakolle tulisi olla vähintään n. 30 x 30 cm, isommille lajikkeille suurempi. Jos aiot kasvattaa daalioita kesän ulkona ruukussa taivasalla, valitse ruukku, jossa on reikä pohjassa. Näin vesi ei jää seisomaan daalian juurille.

Mullaksi sopii lannoitettu ja kalkittu puutarhamulta. Ruukun pohjalle voi tarvittaessa lisätä Leca-soraa, jotta vesi ei jää multaan seisomaan. Juurakot istutetaan juurakon koosta riippuen noin 5-10 cm syvyyteen. Jos juurakossa on edellisen vuoden kuivat kukkavarsien tyngät, jätä ne näkymään multapinnan yläpuolelle. Istutuksen jälkeen multa kastellaan, jotta juurtuminen voi alkaa.

Ruukku pidetään valoisassa paikassa ja huolehditaan säännöllisestä kastelusta. Ennen kasvuunlähtöä, anna mullan kuivahtaa ennen seuraavaa kastelukertaa. Daaliat mätänevät helposti, joten ethän kastele taimia liikaa.

Lannoituksen voi aloittaa kahden-kolmen viikon kuluttua istutuksesta, jollei pitkäkestoista lannoitetta ole sekoitettu mullan joukkoon istutusvaiheessa.

Ennen lopullista ulossijoittamista daalioita karaistaan eli pidetään lämpiminä päivinä (+15 C) ulkona ja tuodaan yöksi sisälle.

Daalian istutus ja hoito kasvukaudella

Daaliat viihtyvät parhaiten lämpimällä ja aurinkoisella kasvupaikalla. Säännöllinen lannoitus, kastelu ja runsas valo pitävät huolta tasaisesta ja kompaktista kasvusta sekä runsaasta kukinnasta. Liian varjoisa paikka tekee kasveista pitkiä ja kukinta on vähäisempää. Ideaali maan pH on 6-7 välillä.

Pidä huoli etteivät juurakot ole istutettu liian lähelle toisiaan, 6-8 juurakkoa neliömetrille riittää. Isot ja leveät lajikkeet kannattaa istuttaa vielä harvempan.

Daaliat mätänevät helposti, joten ethän kastele taimia liikaa. Ennen kasvuunlähtöä, anna mullan kuivahtaa ennen seuraavaa kastelukertaa.

Daalia hyötyy latvomisesta. Tällöin se kasvaa leveyttä ja muodostaa enemmän kukkia. Latvomisessa poistetaan kasvin latvaosa. Sen voi tehdä, kun kasvissa on kuusi kerrosta lehtiä tai se on noin 30 cm korkea. Voit latvoa kasvia tarvittaessa myöhemmin uudelleen.

Riippuen istutusajankohdasta, daaliat kukkivat heinä-elokuusta pitkälle syksyyn.

Vältä runsasta typpipitoista lannoitetta kesäkuun jälkeen. Lisälannoitusta voi antaa nopeavaikutteisena lannoitteena, esim. kastelulannoitteena, jossa on enemmän kaliumia kuin typpeä. Anna vettä hieman reilummin kukinta-aikaan niin, että maaperä pysyy koko ajan hivenen kosteana.

Korkeat lajikkeet kannattaa tukea esim. bambutikuilla tai metallisilla kasvituilla, jotta daaliat pysyvät pystyssä tuulisenkin sään sattuessa. Tuen voi asettaa valmiiksi paikoilleen jo istutusvaiheessa.

Poista huonot lehdet ja kuihtuneet kukat. Vanhojen kukkien poistaminen lisää kukintaa.

Daalia leikkokukkana

Daaliat kestävät leikkokukkana noin viikon. Poimi kukat, kun ne ovat hyvässä nestejännityksessä. Jos keräät kukat aamulla, kannattaa kasvualusta kastella edellisenä iltana. Poimi kukat vasta kun ne ovat lähes täysin auki. Nupullaan poimittu kukka ei jaksa aueta maljakossa. Poista lehdet varren veteen menevältä osalta. Leikkaa kukkavarteen uusi imupinta terävällä veitsellä juuri ennen maljakkoon laittoa. Tällöin se imee varmasti hyvin vettä. Vaihda vesi tarvittaessa ja pidä huolta maljakon puhtaudesta. Vedessä voi käyttää kukkavirkistettä tai vastaavasti lisätä pienen tipan kloriittia. Kukille voi myös antaa kylmäkäsitelyä, jolloin niitä pidetään poimimisen jälkeen 8-20 tuntia viileässä, jääkaappilämpötilassa. Tämä pidentää kukan kestoa leikkokukkana.

Syksyllä

Syksyllä hallan voi antaa puraista kasvustoihin ennen juurakoiden maasta nostoa. Varret voi leikata nostovaiheessa noin 15 cm pituisiksi. Anna juurakoiden kuivahtaa noston jälkeen ilmastavasti muutama päivä. Muista suojata juurakot hallalta, jos kuivatat juurakoita ulkona. Liian märkä juurakko mätänee varastossa. Ravistele ylimääräiset mullat varovasti pois juurakon ympäriltä.

Juurakoiden säilytys

Juurakoiden säilytyksessä syksyllä maastanoston jälkeen pätevät samat säännöt kuin keväällä hankinnan jälkeen. Seuraavilla vinkeillä saat juurakot säilymään ja kukoistamaan vuodesta toiseen.

Juurakoiden ihanteellisin varastointilämpötila on +7-9 astetta, mutta tärkeintä on, että lämpötila ei mene pakkasen puolelle. Daaliat ovat hyvin hallanarkoja.

Varastointipaikan tulisi olla pimeä, viileä ja kuiva. Juurakot mätänevät liiallisesta kosteudesta ja päinvastoin nahistuvat liian kuivassa.

Juurakoiden kuntoa kannattaa tarkistaa säännöllisesti. Juurakoiden kosteutta voi lisätä sumuttamalla niitä vedellä ja liiallista kosteutta poistaa esim. hautaamalla juurakot lannoittamattomaan turpeeseen.

Juurakoita voi siis säilyttää monella eri tavalla; paperipussissa, pahvi- tai muovilaatikoissa, sanomalehteen käärittynä ja lannoittamattomaan turpeeseen haudattuna, varastossa, kellarissa, viileässä huoneessa tai vintillä. Tärkeää on kuitenkin, että jokaisen juurakon ympärillä on tilaa ja muistat käydä katsomassa välillä mitä niille kuuluu.

Keväällä voit jälleen istuttaa juurakot uudelleen.